

Oponentský posudek bakalářské práce

Cermanová, Pavlína: *Analýza rituálního chování z interpretativní perspektivy*. Katedra sociálních věd, FF UPa, Pardubice 2017, 46 stran a krátký film.

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Jana Jetmarová, Ph.D.

Předložená bakalářská práce se zabývá rituálním chováním probíhajícím v thajském boxu, konkrétněji v oddíle Highlanders sídlícím v Trutnově. Cílem práce bylo zodpovědět na následující výzkumné otázky: *Symbolizuje bojový sport hodnoty současné společnosti, pokud ano, jak? Jakou má rituální chování hodnotu a význam u jednotlivců a celé skupiny? Jak je důležité vykonat rituál k podání nejlepších výkonů?* (str. 9)

Autorka realizovala kvalitativní výzkum v Trutnově a ve Vrchlabí v období od listopadu 2015 do listopadu 2016. Hlavními respondenty byli členové Spartak klubu, pod nějž spadá i oddíl Highlanders Muay-Thai. Pavlína Cermanová však svou pozornost zaměřila i na rodinné příslušníky aktérů a také na diváky dvou performancí thajského boxu – Highlanders Night. Hlavním průvodcem autorky v tomto sportu a životním stylu (autorka si všímá i produkce sportovních oděvů, tetování) byl její bratr, který se thajskému boxu intenzivně věnuje i v rovině organizační. Autorka k bakalářské práci předkládá i film. Průběh výzkumu a natáčení je poctivě popsán, včetně sebereflexe a pátrání po vhodné formě natáčení ve vztahu k respondentům a jejich intimitě.

Úvodní část práce se týká vymezení pojmů rituál, sport, thajský box, detailněji je přiblížen rituál Wai Khru Ram Muay. Autorka popisuje odlišnou konceptualizaci v původním pojetí v Thajsku, které lze v určité perspektivě označit jako tradiční, a jeho transformaci do prostředí České republiky. Na základě výzkumu autorka dochází k tomu, že se v České republice oddělují fáze rituálu na „modlitbu“ Wai Khru a na „rituální tanec“ Ram Muay, přičemž Ram Muay se u zkoumané skupiny nepraktikuje do takové míry jako Wai Khru. V následujících kapitolách je přiblížena historie thajského boxu a důvody jeho vzniku. Dílčí fáze rituálu v thajském boxu jsou analyzovány z interpretativní perspektivy, Pavlína Cermanová vhodně pracuje s přístupy van Gennepa: 1996, Geertze: 2000, Durkheima: 2002, Turnera: 2004 – uvedené data vydání v českém jazyce). Specifickou rozsáhlou kapitolu tvoří výzkumná část, v níž je uveden detailní popis výzkumu a prostředí, v němž probíhal (tělocvična, kulturní dům, v němž se konala akce Highlander Night). Následuje kapitola týkající se vizuální části a text je zakončen závěrem.

Práce je důkladnou studií thajského boxu a rituálního chování jeho aktérů v určité lokalitě v České republice. První výzkumná otázka by měla být upřesněna – co jsou hodnoty současné společnosti, ta je přeci velmi diverzifikována. Z hlediska struktury bych doporučila neoddělovat vizuální část a metodologii, ale spojit je v jednu kapitolu. Stejně tak z hlediska čtivosti není nutné oddělovat na výzkumnou část a ostatní. Film, který doprovází text, je výborně zvládnutou prezentací absolventky bakalářského studia se zaměřením na vizuální antropologii. Na závěr by však mohla být uvedena jména těch, kteří ve filmu vystupují.

Z hlediska případného dalšího výzkumu bych Pavlíně Cermanové navrhla následující otázky a okruhy. Téma genderu – z textu oficiální písni vyplývá, že se jedná značně o maskulinní záležitost, jak se přistupuje k ritualizaci a případné roli žen jako samotných akterek či pozorovatelek? Proč je autorkou „oficiální hymny“ uzbekistánská zpěvačka Sevara Nazarkhan? Proč značka Sanctum produkuje baseballové pálky, je zde nějaké propojení mezi thajským boxem a baseballem?

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci bakalářského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce výborně.

Dne 19. 5. 2017

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.